

ВИЗНАЧЕННЯ ПОКАЗНИКІВ ЯКОСТІ ТРАВИ ЗИЗИФОРИ КЛИНОПОДІЄВИДНОЇ

Чорноволенко К. В.

Науковий керівник: Владимирова І. М.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна
stud7data@gmail.com

Вступ. Рослини виду *Ziziphora* є типовими представниками родини *Lamiaceae*. Рід *Ziziphora* L. включає в себе близько 30 видів рослин, поширених в передній, Середній Азії та Середземномор'ї. Біологічно активні речовини, присутні в рослинах роду *Ziziphora*, включають монотерпенові ефірні олії, тритерпени і фенольні речовини, що належать до класу флавоноїдів. Зизифора клиноподієвидна, або ж пахучковидна (лат. *Ziziphora clinopodioides* Lam.) є найбільш цікавим представником даного виду з огляду можливостей її застосування у медицині та фармації.

Ziziphora clinopodioides Lam. (рис. 1) – це багаторічна сильно пахуча рослина з товстим дерев'янистим кореневищем, з декількома стеблами висотою 8-40 см, покритими волосками. Стеблові листки яйцеподібні, злегка волосисті. Квітки рожево-лілові, скупчені на верхівці стебла щільним головчастим суцвіттям.

Рис. 1. *Ziziphora clinopodioides* Lam. у природних місцях зростання

Щодо місць зростання, у дикій природі – це скелясті береги річок, луки, щербеністі і кам'яністі схили пагорбів та гір, в основному, в субальпійській зоні таких регіонів як Алтай та Сибір. Умови розповсюдження зумовлюють і характерну морфологію цього гірського виду.

Зизифора пахучковидна набула широкого використання не лише у якості харчової добавки – прянощів, а й у якості поширеного лікувального засобу у народній медицині Сибіру у формі водного настою з листя та суцвіть. Відомо, що дані частини рослини найбільш збагачені ефірною олією, до складу якої входять пулегон (45–50 %), ізоментон (23–26 %), спирт, фітонциди. Загалом, до складу ефірної олії цього виду входить не менше 48 компонентів. Крім того, в траві зизифори знайдені вітамін С, каротин, сапоніни, алкалоїди, глікозиди, смоли, дубильні речовини та органічні кислоти.

Таке різноманіття біологічно активних речовин (БАР) зумовило використання *Ziziphora clinopodioides* Lam. для лікування гіпертонічної хвороби, неврозів, ревмокардиту. Експериментальні дослідження видів зизифори показали її ефективність при ішемічній

хворобі серця і коронарного атеросклерозу, а також у якості гемостатичного, антигіпоксичного і кардіотонічного засобу.

Мета дослідження. Дослідити та описати базові показники трави *Ziziphora clinopodioides Lam.*, що у подальшому можуть бути використані з метою розробки методів стандартизації даної лікарської рослинної сировини (ЛРС).

Матеріали та методи. Дослідження основних показників проводилися на базі Державної науково-дослідної лабораторії з контролю якості лікарських засобів. Проведення аналізу базувалося на використанні методик Державної фармакопеї України (ДФУ).

Результати дослідження. Для проведення досліджень використано партію різаної сировини, що була додатково подрібнена до належного стану. Визначення втрати в масі при висушуванні проводили за методикою ДФУ 2.2.32: 1.000 г здрібненої на порошок сировини (355) (ДФУ 2.9.12) висушували при температурі 100°C – 105°C протягом 2 год. За результатами розрахунків було встановлено значення втрати в масі при висушуванні для ЛРС *Ziziphora clinopodioides Lam.* на рівні 9,16±0,11 %.

Проведено випробування на загальну золу (ДФУ 2.4.16.). Порцеляновий тигель нагрівали при червоному жару протягом 30 хв, охолоджували в ексикаторі і зважували. Визначений показник золи загальної склав 5,99±0,12 %.

Висновки. Отже, отримані дані у ході досліджень є достатньо репрезентативними і в подальшому можуть бути використані у розробці та впровадженні нормативної документації на даний вид сировини.

ВИКОРИСТАННЯ ЗЛАКІВ У ХАРЧУВАННІ СОБАК

Шеремет Н. М.

Наукові керівники: Гонтова Т. М., Кулагіна М. А.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

enderdragon1706@gmail.com

Вступ. Злаки – пшениця, ячмінь, кукурудза, овес та рис, входять до складу промислових кормів та використовуються у домашньому харчуванні собак. Вони є джерелом енергії, вуглеводів, білків, клітковини, токоферолів, вітамінів групи В, мікроелементів магнію та цинку.

Мета дослідження. Визначити потребу злаків у годуванні собак.

Матеріали та методи. Науково-довідкова література, пошуковий, описовий та логічний методи.

Результати дослідження. Організм м'ясоїдних тварин влаштований таким чином, що більшу частину енергії вони отримують не з вуглеводів, які є основою злаків, а з амінокислот і жирних кислот. Харчування собак високовуглеводними раціонами (варені каші, або промислові корма економ класу), заснованими здебільш на злаках та продуктах їх переробки (монодіета без урахування фізіологічних особливостей тварини), може призвести до негативних наслідків, а саме до ожиріння, діабету, хронічних запальних захворювань кишечника, алергічних захворювань шкіри, дефіциту ніацину. У той час, як збалансоване додавання пластівців, висівок, рису, гречки, що є джерелом клітковини, нормалізує роботу